

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **P. C.**, zastoupen JUDr. Danielem Balounem, advokátem se sídlem Václavská 12, Klatovy, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 1. 2021, č. j. 77 A 126/2020-64,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 1. 2021, č. j. 77 A 126/2020-64, **s e r u š í.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 22. 7. 2019, č. j. PK-ŽP/10200/19, **s e r u š í** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 21 600 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce JUDr. Daniela Balouna, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 22. 7. 2019, č. j. PK-ŽP/10200/19. Uvedeným rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí Městského úřadu Přeštice ze dne 20. 3. 2019, č. j. PR-OSD-SKK/6177/2019, tak, že výrok, podle něhož se žalobce „uznává vinným z přestupku dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. b) zákona a ochranu zvířat proti týrání, kterého se z nedbalosti dopustil dne 16. 09. 2017 kolem 18:05 hodin v prostoru garáží v ul. Příkrá v obci Přeštice tím, že nedostatečně zajistil jednoho ze svých dvou psů rasy německý ovčák, neupoutaných na vodítku, kdy v inkriminované chvíli držel jednoho ze svých psů za obojek, kdy tento pes následně kousl psa rasy brakýř jezevčíkovitý, kterého zde se svým dalším psem rasy jack russel teriér venčila pí. J. T., nar. X, trvale bytem ul. 5 k. 1025, X P. kdy oba své psy vedla na vodítku. Napadený pes pí. T. byl následně ošetřen ve veterinární ordinaci MVDr. K. a MVDr. K. na H. n. v obci P. Paní T. uplatnila dne 13. 11. 2017 nárok na náhradu škody v přestupkovém řízení (dle spisového materiálu ve výši 459,- Kč, dle doložené kopie platebního výměru za veterinární činnost)“, nahradil textem, podle něhož se žalobce „uznává vinným z přestupku dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání, kterého se z nedbalosti dopustil dne 16. 09. 2017 kolem 18:05 hodin v prostoru garáží v ul. Příkrá v obci Přeštice tím, že se svým psem rasy německý ovčák přistoupil k pí. J. T., nar. X, trvale bytem ul. 5 k. 1025, X P., a svým verbálně-agresivním útokem vůči pí. T. předal svému psovi signál k útoku či jiné stresové reakci, přičemž tento pes zaútočil na psa pí. T. rasy brakýř jezevčíkovitý“. Ve zbytku žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně (pozn. NSS - žalovaný ve výroku svého rozhodnutí označil původní, již dříve zrušené rozhodnutí správního orgánu I. stupně, nikoliv rozhodnutí správního orgánu I. stupně, proti kterému odvolání směřovalo) potvrdil, tedy ztotožnil se s tím, že žalobce porušil § 4 odst. 1 písm. f) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v relevantním znění (dále jen „zákon na ochranu zvířat“), čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 27 odst. 1 písm. b) téhož zákona, za což mu byla správním orgánem I. stupně dle § 35 písm. b) ve spojení s § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v relevantním znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 27 odst. 12 písm. a) zákona na ochranu zvířat uložena pokuta ve výši 500 Kč, povinnost uhradit paušální náklady řízení ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit poškozené J. T. škodu způsobenou spácháním přestupku ve výši 459 Kč (doložené náklady na veterinární ošetření psa poškozené).

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně oznámením ze dne 30. 11. 2017 zahájil se žalobcem řízení o přestupku pro skutek, jehož popis v podstatě odpovídal výše uvedené charakteristice skutku dle správního orgánu I. stupně, a následně, po provedeném dokazování, správní orgán I. stupně nejprve rozhodnutím ze dne 4. 1. 2018, č. j. PR-OSD-SKK/387/2018, uznal žalobce pro tento skutek vinným ze spáchání přestupku dle § 27 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 4 odst. 1 písm. w) zákona na ochranu zvířat, přičemž ve výroku rozhodnutí bylo uvedeno, že se žalobce daného jednání dopustil „vědomě“. Správní orgán I. stupně v daném ohledu vycházel z odborného stanoviska Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Plzeňský kraj ze dne 27. 10. 2017, č. j. SVS/2017/126584-P, které bylo pro něj dle § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat, v tehdejší znění (nyní § 24a odst. 3), závazné. Vzhledem k tomu, že

pokračování

odvolání žalobce proti rozhodnutí správního I. stupně směřovalo zároveň proti obsahu závazného stanoviska (odbornému vyjádření) krajské veterinární správy, požádal žalovaný dle § 149 odst. 5 správního řádu, v tehdejší znění (nyní § 149 odst. 7) Ústřední veterinární správu Státní veterinární správy (ÚVS) o jeho potvrzení nebo změnu. Závazným stanoviskem ÚVS ze dne 28. 3. 2018, č. j. SVS/2018/034798-G, bylo závazné stanovisko (odborné vyjádření) krajské veterinární správy změněno tak, že se žalobce měl dopustit týrání ve smyslu § 4 odst. 1 písm. f) zákona na ochranu zvířat, nikoliv § 4 odst. 1 písm. w) téhož zákona (aniž by ovšem závazné stanovisko ÚVS, obdobně jako závazné stanovisko krajské veterinární správy, obsahovalo jakýkoli formální výrok). Zejména z uvedeného důvodu žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 5. 2018, č. j. PK-ŽP/8006/18, rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Žalovaný rovněž shledal pochybení ve výroku tohoto rozhodnutí, kde nebyla uvedena forma zavinění.

[3] Správní orgán I. stupně následně pokračoval v řízení, přičemž nejprve seznámil žalobce s novou právní kvalifikací skutku a po doplnění dokazování vydal nyní posuzované rozhodnutí ze dne 20. 3. 2019, č. j. PR-OSD-SKK/6177/2019. Správní orgán I. stupně vycházel především z výsledku paní J. T., výsledků dvou nezletilých svědků T. T. (nar. X) a D. H. (nar. X), kteří byli u incidentu přítomni, dále z výsledku žalobce, z dokladu o vyšetření psa paní T. ze dne 16. 9. 2017 vystaveného MVDr. V. K., z výsledku MVDr. I. K., která měla daný veterinární zákrok provést, a také z již zmíněného odborného vyjádření (závazného stanoviska) ÚVS.

[4] Žalovaný na základě následného odvolání žalobce a po oznámení ÚVS, že na svém dosavadním závazném stanovisku nehodlá nic měnit, vydal výše zmiňované rozhodnutí ze dne 22. 7. 2019, č. j. PK-ŽP/10200/19, jímž změnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně výše popsáním způsobem. Žalovaný konstatoval, že skutek, kterého se žalobce dopustil, naplňuje formální i materiální znaky přestupku, nicméně neztotožnil se s popisem skutku, kterým došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku. Skutkovou podstatu přestupku dle § 27 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 4 odst. 1 písm. f) zákona na ochranu zvířat dle žalovaného nenaplňuje to, že žalobce nedostatečně zajistil svého psa, který kousl psa paní T., ale to, že žalobce přistoupil k paní T. a jejím psům a svým verbálně agresivním chováním podnítil svého psa k útoku či ke stresové situaci. Dle žalovaného byla i po této změně zachována totožnost skutku. Ve zbytku žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[5] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji shora uvedeným rozsudkem ze dne 27. 1. 2021, č. j. 77 A 126/2020-64, zamítl. Krajský soud k namítané „zmatečnosti“ rozhodnutí konstatoval, že žalovaný skutečně ve výrokové části rozhodnutí nesprávně identifikoval rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jehož výrok změnil, nicméně v záhlaví svého rozhodnutí označil správné prvostupňové rozhodnutí. Tato písařská chyba navíc byla odstraněna opravným rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 10. 2019, č. j. PK/ŽP/13400/19.

[6] Krajský soud se dále zabýval namítaným nedostatečně zjištěným skutkovým stavem věci. K rozporu ve výpovědi nezletilého svědka H. krajský soud konstatoval, že tento svědek v rámci svého řádně provedeného výslechu dne 3. 1. 2018 jednoznačně popsal, že žalobcův pes kousl psa poškozené. Z úředního záznamu ze dne 21. 9. 2017 o podání

vysvětlení pak plyne, že nezletilý H. sdělil, že neviděl, že by žalobcův pes kousl psa paní T., nikoliv, že by tuto skutečnost vyloučil. Krajský soud zdůraznil, že se jedná pouze o úřední záznam o podání vysvětlení sepsaný příslušníky Městské policie Přeštice, který sám o sobě nemá důkazní hodnotu. Z hlediska naplnění znaků skutkové podstaty přestupku je navíc rozhodné poštvení zvířete proti jinému zvířeti, nikoliv samotné kousnutí. Dle krajského soudu nelze přisvědčit tvrzení žalobce, že odborné vyjádření (závazné stanovisko) ÚVS, ze kterého správní orgány vyšly při právní kvalifikaci přestupku, bylo založeno na tom, že došlo ke kousnutí, neboť z něj plyne, že žalobce „předal svému psovi jasný signál k útoku či jiné stresové reakci“, čímž měly být naplněny znaky skutkové podstaty daného přestupku. Způsob samotného útoku již není rozhodující. Krajský soud však nepochybuje o tom, že skutečně došlo i ke kousnutí psa paní T., o čemž svědčí výpovědi očitých svědků, doklad MVDr. V. K. o vyšetření napadeného psa, přičemž i MVDr. K. ve své výpovědi potvrdila, že pes paní T. měl ránu od kousnutí.

[7] Z napadeného rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že se žalovaný zabýval naplněním všech znaků skutkové podstaty daného přestupku, přičemž stanovisko ÚVS bylo použito pouze pro posouzení otázky, jaké jednání může naplnit definici pojmu týrání zvířete ve smyslu § 4 odst. 1 zákona na ochranu zvířat. Krajský soud dospěl k závěru, že skutkové závěry správních orgánů jsou správné a rovněž podložené důkazy obsaženými ve správním spise. K žalobcově námitce, že i kdyby souhlasil s tím, že jeho pes napadl psa paní T., není postaveno najisto, že se tak stalo z důvodu žalobcovy agrese, krajský soud konstatoval, že verbální útok žalobce na paní T. byl zcela nepochybně prokázán svědeckými výpověďmi. Žalobce se i přes to, že na něj psi paní T. z dále štěkali, rozhodl se za poškozenou se svými psy vydat. Žalobce, zkušený kynolog, si mohl být vědom, že tím svého psa vystavuje stresové situaci, která může vyústit v nepředvídatelné jednání zvířete. Ze správního spisu, ale ani z tvrzení žalobce nevyplývá, že by existoval nějaký jiný stresový podnět, který mohl vyvolat agresi jeho psa. Dle krajského soudu nelze akceptovat tvrzení žalobce, že z důkazů provedených správním orgánem plyne, že měl žalobce svého psa po celou dobu pod kontrolou. Naopak žalobce své psy na vodítku neměl. Žalobce neměl žádný racionální důvod k paní T. za dané situace chodit, tím spíše, pokud se cítil štěkáním jejích psů a způsobem, kterým paní T. vychovává své psy, provokován a dlouhodobě iritován, jak sám uvedl v rámci soudního řízení. Ještě méně srozumitelný je pak důvod, proč se za paní T. a jejími štěkajícími psy vydal sám se svým psem, když druhého psa nechal bez vodítka na místě, odkud vyrazil.

[8] Krajský soud nepřisvědčil ani námitkám žalobce vztahujícím se k míře jeho zavinění. Žalobce má o chovu psů hluboké znalosti, není proto pochyb o tom, že si byl vědom toho, že vyhrocený konflikt mezi majiteli psů se může projevit i v chování těchto psů vůči sobě navzájem. Toto riziko bylo zvýšeno i tím, že psi poškozené štěkali. Tím spíše nebyl důvod, aby k nim žalobce vůbec bral i svého psa. Vzhledem k tomu, že sám svého psa nedostatečně zajistil, když jej neměl upnutého ani na vodítku, lze konstatovat, že bez přiměřených důvodů spoléhal, že k ohrožení či porušení zákonem chráněného zájmu nedojde. Krajský soud závěrem vysvětlil, z jakých důvodů neprovedl důkazy, které žalobce navrhl jak v žalobě, tak v rámci jednání před soudem. Krajský soud mj. zamítl návrh žalobce na zpracování znaleckého posudku, který měl dle žalobce sloužit k prokázání jeho tvrzení, že spouštěčem útoku psa nemusejí být jen agresivně-verbální projevy jeho pána vůči jiné osobě. Dle krajského soudu však zjištění, které by mohlo vyplynout ze

pokračování

znaleckého posudku, jehož zpracování žalobce navrhl, by bylo pro projednávanou věc bezcenné, neboť existence takového podnětu nebyla zjištěna ani tvrzena

[9] Ani ostatní žalobní body neshledal krajský soud důvodnými.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[10] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[11] Stěžovatel namítá, že opravné rozhodnutí žalovaného Ministerstva zemědělství na základě odvolání stěžovatele rozhodnutím ze dne 3. 1. 2020, č. j. 57164/2019-MZE-18134, zrušilo, jak stěžovatel doložil již v řízení před krajským soudem. Ministerstvo zemědělství konstatovalo, že v daném případě nejde o nesprávnost patrnou na první pohled, kterou lze zjistit bez znalosti správního spisu, přičemž upozornilo, že žalovaný změnil a potvrdil jiné již existující rozhodnutí, navíc v téže věci, se stejnými účastníky a v podstatě se zcela totožným výrokem. Proto z důvodu právní jistoty ponechalo věc k nápravě krajskému soudu; ta však dle stěžovatele nepřišla.

[12] Dle stěžovatele nebylo prokázáno jeho zavinění. Žalovaný při změně rozhodnutí správního orgánu I. stupně nezahrnul do výroku část popisu skutku stěžovatele o nezajištění jeho psa, i přesto krajský soud právě na základě tohoto tvrzení uzavřel, že stěžovatel bez přiměřených důvodů spoléhal, že k ohrožení či porušení zákonem chráněného zájmu nedojde. Krajský soud nepřihlédl k tomu, že stěžovatel svého psa po celou dobu držel natěsno za obojek. Stěžovatel je přesvědčen, že na veřejném prostranství má právo svobodného pohybu, že neštvál psy proti sobě a jeho pes nikoho nekousl. Stěžovatel spoléhal na to, že zákonem chráněný zájem neporuší nebo neohrozí, neboť jeho pes byl vychován k poslušnosti, byl klidný, neštěkal (na rozdíl od psa paní T.) a stěžovatel jej držel natěsno za obojek, čímž mu znemožnil pohyb. Tato skutečnost měla mít zásadní vliv na posouzení subjektivní stránky přestupku. Dle stěžovatele je rozhodnutí žalovaného v otázce formy zavinění vnitřně rozporné, neboť ve výroku je uvedeno zavinění ve formě nedbalosti, nicméně z popisu skutku jednoznačně vyplývá zavinění ve formě úmyslu.

[13] Stěžovatel shledává zásadní nedostatek příčinné souvislosti ve skutkovém ději tak, jak je prezentován žalovaným a krajským soudem. Dle něj samotné jeho jednání nebylo způsobilé přivodit vytýkaný následek. Stěžovatel dodal, že je zřejmé, že k údajnému kousnutí by mohlo dojít pouze tak, že by se pes paní T. přiblížil do bezprostřední blízkosti jeho zajištěného psa, neboť bez tohoto pohybu by k údajnému následku nemohlo dojít. Pokud by paní T. měla za dané situace svého psa pod kontrolou, stejně jako stěžovatel, proběhla by událost pouze v rovině mezi osobami, a nikoli mezi psy.

[14] Stěžovatel dále poukázal na rozpor ve výpovědi nezletilého svědka H. Dle stěžovatele může být daná osoba v případě rozporu mezi výpovědí a úředním záznamem o podání vysvětlení na tyto rozpory výslovně dotázána. Správní orgány však nechaly tento rozpor bez povšimnutí, aniž by zjišťovaly všechny rozhodné skutečnosti dané věci. Stěžovatel dále namítá, že žalovaný zrušil první rozhodnutí správního orgánu I. stupně s tím, že správní orgán I. stupně měl stěžovateli prokázat skutečnosti uvedené v závazném

stanovisku ÚVS. V rámci nového projednání věci však žádné další relevantní důkazy provedeny nebyly. Domněnka ÚVS ohledně agresivity stěžovatele a předání signálu k útoku zůstala nepotvrzená a je rovněž absolutně mylná. Je evidentní, že toto odborné vyjádření nezpracovával zkušený kynolog, protože toho by v první řadě zajímala kvalita psa. Z toho důvodu také stěžovatel navrhoval ustanovení znalce. Je nemyslitelné, aby vycvičený pes, jako měl stěžovatel, zaútočil bez povelu svého pána. Pokud navíc ÚVS prezentuje tvrzené kousnutí psa paní T. psem stěžovatele jako projev podvědomé obrany stěžovatele, pak tuto obranou reakci nemůže kvalifikovat jako projev štvání zvířat proti sobě.

[15] Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že i přesto, že opravné rozhodnutí bylo Ministerstvem zemědělství zrušeno, je toho názoru, že chyba v označení prvostupňového rozhodnutí nemá vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Ve zbytku se žalovaný ztotožnil s posouzením věci krajským soudem a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[19] Podle § 27 odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že „*týrá zvíře nebo utýrá zvíře*“. Za týrání se podle § 4 odst. 1 písm. f) téhož zákona, v relevantním znění, mj. považuje „*cvičit nebo zkoušet zvíře na jiném živém zvířeti, s výjimkou výcviku loveckého dravce, používat jiných živých zvířat jako lákadel nebo nástrah, aniž by to vyžadoval lov, štvát zvířata proti sobě, aniž by to vyžadoval lov, výcvik nebo použití ovčáckého nebo pasteveckého psa, příprava zvířete k jeho vypuštění do volné přírody nebo k činnosti uvedené v § 14 odst. 8*“ (důraz doplněn)

[20] Každá skutková podstata přestupku je souhrnem objektivních a subjektivních znaků, které odlišují jednotlivé přestupky navzájem. Jak konstatoval již žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, znaky skutkové podstaty jsou objekt, subjekt, objektivní stránka a u fyzických osob subjektivní stránka přestupku. Objektem přestupku je zájem chráněný zákonem, proti němuž je protiprávní jednání pachatele přestupku namířeno, v tomto případě je jím zájem na ochraně zvířat před týráním. Subjektem přestupku je pachatel, tedy osoba, která svým jednáním naplnila veškeré znaky přestupku (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2014, č. j. 2 As 72/2014-43).

pokračování

[21] Jak rovněž správně uvedl žalovaný, objektivní stránku přestupku tvoří jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost – kauzální nexus (*nexus causalis*) – je vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Jednání je příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal buď vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým konkrétně nastal (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2009, č. j. 9 As 50/2008-64).

[22] Pokud jde o subjektivní stránku, tedy zaviněné protiprávní jednání konkrétní fyzické osoby, zakládá se na složce vědění a složce vůle; z jejich existence, nebo naopak absence potom vychází rozlišování dvou základních forem zavinění, a to zavinění z nedbalosti a zavinění úmyslné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 5 As 35/2007-75)

[23] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní posuzované věci objektivní stránka skutkové podstaty přestupku, ze kterého byl stěžovatel uznán vinným, nebyla prokázána.

[24] Žalovaný shledal stěžovatele vinným z přestupku týrání zvířat spočívajícího ve štvání zvířat proti sobě, kterého se měl stěžovatel dopustit „z nedbalosti (...) tím, že se svým psem rasy německý ovčák přistoupil k pí J. T. (...) a svým verbálně-agresivním útokem vůči pí. T. předal svému psu signál k útoku či k jiné stresové reakci, přičemž tento pes zaútočil na psa pí. T.“.

[25] Nejvyšší správní soud předesílá, že byť v zákoně na ochranu zvířat není výslovně stanoveno, že k odpovědnosti fyzické osoby za tento přestupek je třeba úmyslného zavinění, a ve smyslu § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v takovém případě ke spáchání přestupku fyzickou osobou postačí zavinění z nedbalosti, lze si vzhledem k „silné“ formulaci, pokud jde o definici dané formy týrání zvířat, poměrně obtížně představit, jak by bylo možné „štvát zvířata proti sobě“ z nedbalosti. Byť ani takové jednání patrně není zcela vyloučeno, bylo by složité ho prokázat, což se potvrzuje i v nyní posuzované věci.

[26] V této souvislosti je třeba konstatovat, že v nynějším případě nebyla příčinná souvislost mezi jednáním stěžovatele, tj. přistoupením k paní T. a jeho verbálně-agresivním útokem (urážkami paní T.), a tvrzeným následkem, tj. fyzickým útokem na psa paní T. ze strany stěžovatelova psa, prokázána tak, aby bylo možné učinit závěr, že stěžovatel tímto svým jednáním *štvál svého psa proti psu poškozené*.

[27] Žalovaný příčinnou souvislost shledal v tom, že pokud by stěžovatel nepřistoupil k paní T. a nebyl by vůči ní agresivní, nevyvolal by ve svém psu agresi vůči psu paní T., což dle žalovaného naplňuje skutkovou podstatu daného přestupku, resp. pojem *štvání zvířat proti sobě*. Žalovaný a následně také krajský soud vycházeli mj. z již zmíněného odborného vyjádření ÚVS, které lze skutečně považovat za závazné stanovisko ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 7 As 46/2010-54) a které uvádí, že „pokud účastník řízení se svým psem rasy německý ovčák (...) záměrně přistoupil ke psům paní T., z nichž jeden prokazatelně štěkal a projevoval tak určité chování, účastník řízení tímto svým chováním reakci svého německého ovčáka podnítil. Je všeobecně známo (...), že pes velmi dobře reaguje na duševní rozpoložení a řeč

těla svého pána. Pokud tedy účastník řízení svým chováním dal najevo svou nevoli a byl vůči paní T. (byť jen verbálně) agresivní, předal svému psovi jasný signál k útoku či jiné stresové reakci. Pes, který dostal povel k zalehnutí, byl majitelem jasně instruován, co se od něj očekává, zatímco pes, který byl majitelem veden k místu incidentu, mohl nabýt dojmu, že se od něj očekává, aby situaci společně se svým pánem řešil. (...) uvedené jednání lze dle názoru ÚVS kvalifikovat jako týrání dle § 4 odst. 1 písm. f) zákona na ochranu zvířat“.

[28] Z odborného vyjádření ÚVS tedy sice plyne, že psi často reagují na chování svých majitelů, resp. že stěžovatelův pes mohl (nikoli musel) nabýt dojmu, že má „řešit situaci s ním“, nicméně není zřejmé, na základě čeho dospěla ÚVS k závěru, že právě agresivní, případně urážlivé chování stěžovatele vůči poškozené muselo být nutně příčinou útoku stěžovatelova psa vůči psu poškozené, tedy že bez tohoto chování by k tomuto útoku zcela nepochybně nedošlo či že by k němu došlo nějakým jiným způsobem. Krajský soud pak k námitce absence příčinné souvislosti mezi jednáním stěžovatele a útokem jeho psa na psa paní T. konstatoval pouze to, že tento útok byl nepochybně prokázán a nebyl zjištěn jiný podnět, který by mohl agresi stěžovatelova psa vyvolat.

[29] Nejvyšší správní soud na rozdíl od krajského soudu neshledal, že by příčinná souvislost mezi jednáním stěžovatele a útokem jeho psa na psa paní T. byla prokázána, a to ani v případě, že by Nejvyšší správní soud vycházel z toho, jak byl zhodnocen skutkový stav věci správními orgány a krajským soudem, tedy z toho, jak jej vylíčili paní T., její nezletilý syn a jeho nezletilý kamarád, kteří byli u daného incidentu přítomni (přestože jsou tyto skutkové závěry stěžovatelem zpochybňovány). Jejich výpověď, podle níž stěžovatel přistoupil se svým psem k paní T. a jejím psům a začal ji urážet a vytýkat jí nedostatečnou a nesprávnou výchovu jejích psů, přičemž jeho pes, byť jej stěžovatel držel za obojek, kousl psa paní T., totiž nevede k závěru, že bez verbálně agresivního chování stěžovatele vůči poškozené by k útoku stěžovatelova psa nedošlo. V tomto ohledu se jedná skutečně o pouhou spekulaci ÚVS. Jistěže nelze takovou možnost, že stěžovatelovo chování přispělo k tomuto útoku, vyloučit, ale zrovna tak mohly být spouštěčem útoku psa stěžovatele jiné faktory, v první řadě samozřejmě holá skutečnost, že se oba psi dostali do vzájemné blízkosti, takže mezi nimi jednoduše mohlo dojít ke konfliktu, zvláště pak za situace, kdy i pes poškozené se choval nepřátelsky.

[30] Pokud vyjdeme ze skutkového stavu, jak byl zhodnocen správními orgány a krajským soudem, lze nepochybně stěžovateli vytknout to, že se zcela zbytečně přiblížil se svým psem k J. T. a jejím psům za situace, kdy přinejmenším jeden z jejích psů štěkal, tedy patrně vyjadřoval nepřátelský postoj vůči příchozím, takže stěžovatel mohl předvídat, zvláště pokud se považuje za odborníka v oboru kynologie, že mezi psy může jednoduše dojít ke rvačce a že vzhledem k fyzické převaze jeho psa (německého ovčáka) hrozí vážné zranění či dokonce usmrcení psů poškozené. Samotným přiblížením k poškozené však ještě stěžovatel nenaplnil skutkovou podstatu daného přestupku spočívající v týrání zvířat formou jejich štvání proti sobě, to by skutečně bylo možné konstatovat, pokud by bylo prokázáno, že stěžovatel přiblížením svého psa až do fyzické blízkosti psa poškozené útok svého psa úmyslně vyvolal či alespoň umožnil. Takové jednání stěžovatele ovšem prokázáno nebylo, správní orgány dosud neprokázaly ani samotnou skutečnost, že se psi dostali do fyzického kontaktu výhradně na základě jednání stěžovatele. Ten naopak tvrdí, že poškozená svého psa sice držela na vodítku, přesto mu však umožnila přiblížit se ke stěžovateli a jeho psovi, kterého stěžovatel držel nakrátko za obojek. Jak již však bylo

pokračování

konstatováno, verbální útok stěžovatele vůči poškozené, byť by patrně mohl naplňovat skutkovou podstatu přestupku proti občanskému soužití (který také městská policie správnímu orgánu I. stupně původně oznámila, avšak se zahájením řízení o tomto přestupku J. T. jakožto osoba jeho spácháním přímo postižená nedala souhlas), však v žádném případě nelze považovat za prokázanou příčinu útoku stěžovatelova psa na psa poškozené.

[31] Dle Nejvyššího správního soudu tak nebylo prokázáno, že by stěžovatel vytýkaným jednáním naplnil jednotlivé znaky skutkové podstaty přestupku podle § 27 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 4 odst. 1 písm. f) zákona na ochranu zvířat. Jen pro úplnost Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že nesouhlasí s žalovaným ani v tom ohledu, že by i po změně vymezení skutku v žalobou napadeném rozhodnutí byla zachována totožnost skutku, pro nějž bylo dané přestupkové řízení zahájeno. Nejvyšší správní soud se totožností skutku zabýval např. již v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 5 A 73/2002-34, publ. pod č. 296/2004 Sb. NSS, v němž mj. konstatoval, že „*mezi skutkem, pro který je „sdělováno obvinění“, a skutkem, za který je pak adresát sankčního rozhodnutí trestán, vskutku nemusí existovat po stránce skutkové naprostý soulad, neboť v průběhu řízení mohou některé dílčí skutečnosti teprve vyplynout najevo, či může jinak dojít ke korektuře původních skutkových předpokladů. Pokud však je v průběhu řízení zjištěn určitý aspekt jednání, který „obviněnému“ dosud nebyl vytýkán a vede-li toto nové dílčí skutkové zjištění k rozšíření právní kvalifikace postihovaného jednání, je nutno přistoupit k „rozšíření obvinění“ a poskytnout tak stíhané osobě právo přizpůsobit této nové skutečnosti svou obhajobu“.*

[32] V nyní posuzované věci byl stěžovatel druhým rozhodnutím, jež ve věci vydal správní orgán I. stupně, sice již shledán vinným z přestupku ve smyslu § 27 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 4 odst. 1 písm. f) zákona na ochranu zvířat, přičemž se změnou právní kvalifikace správní orgán I. stupně stěžovatele po zrušení jeho prvního rozhodnutí řádně seznámil, nicméně stále se jednalo o skutek spočívající v tom, že stěžovatel „nedostatečně zajistil jednoho ze svých dvou psů rasy německý ovčák, neupoutaných na vodítku, kdy v inkriminované chvíli držel jednoho ze svých psů za obojek, kdy tento pes následně kousl psa rasy brakýř jezevčíkovitý“. Žalovaný ovšem následně změnil výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že tohoto přestupku se měl stěžovatel dopustit tím, že „přistoupil k pí J. T. (...) a svým verbálně-agresivním útokem vůči pí. T. předal svému psovi signál k útoku či k jiné stresové reakci, přičemž tento pes zaútočil na psa pí. T.“ (důraz doplněn).

[33] Je tak třeba jednoznačně konstatovat, že žalovaný shledal stěžovatele vinným z daného přestupku na základě zcela jiného skutku, než jaký byl doposud stěžovateli vytýkán. Navíc, i kdyby hypoteticky měla být totožnost skutku zachována, nesplnil žalovaný výše konstatovanou povinnost seznámit stěžovatele s tímto „upřesněním“ skutku a dát mu tím možnost přizpůsobit svou obranu nově vymezenému obvinění. Rozhodnutí žalovaného tak bylo pro stěžovatele překvapující a stěžovatel tím byl zkrácen na svém právu účinně se bránit danému obvinění z přestupku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2015, č. j. 5 As 84/2013-27).

[34] Vzhledem k uvedeným závěrům považoval Nejvyšší správní soud za nadbytečné vyjadřovat se ke kasačním námitkám týkajícím se zjišťování skutkového stavu věci, neboť,

jak již bylo konstatováno, ani ze skutkových závěrů, k nimž dospěl žalovaný i krajský soud, nevyplývá, že by stěžovatel naplnil skutkovou podstatu daného přestupku.

[35] Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost dodává, že je zcela nepochybné, že žalovaný v napadeném rozhodnutí ve výroku uvedl původní rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 4. 1. 2018, č. j. PR-OSD-SKK/387/2018, které žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 5. 2018, č. j. PK-ŽP/8006/18, zrušil, namísto odvoláním napadeného a nyní posuzovaného prvostupňového rozhodnutí. Jedná se však o zjevnou nesprávnost, neboť z rozhodnutí žalovaného je nade vší pochybnost zřejmé, že předmětem odvolacího přezkumu bylo nyní posuzované rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 20. 3. 2019, č. j. PR-OSD-SKK/6177/2019. To vyplývá především ze záhlaví rozhodnutí žalovaného a také z jeho odůvodnění. Taková zřejmá nesprávnost, ačkoliv ji lze považovat za vadu rozhodnutí, nemá vliv na jeho zákonnost ani nečiní rozhodnutí žalovaného nesrozumitelným. Žalovaný navíc rozhodnutím ze dne 3. 10. 2019, č. j. PK-ŽP/13400/19, provedl ve smyslu § 70 správního řádu opravu této zjevné nesprávnosti v písemném vyhotovení svého rozhodnutí. Krajskému soudu lze vytknout, že se nevyjádřil k rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 3. 1. 2020, č. j. 57164/2019-MZE-18134, jímž bylo opravné rozhodnutí žalovaného zrušeno, nicméně, jak již bylo vysvětleno, Nejvyšší správní soud se závěry Ministerstva zemědělství nesouhlasí.

IV.

Závěr a náklady řízení

[36] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci se vady, pro něž je rozsudek krajského soudu rušen, týkaly již rozhodnutí žalovaného, Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný dle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušujícím rozsudku.

[37] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného správního orgánu, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

[38] Stěžovatel v řízení před krajským soudem uhradil soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, v řízení před kasačním soudem ve výši 5 000 Kč.

[39] Stěžovatel dále vynaložil náklady na své zastoupení. V řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatel zastoupen advokátem JUDr. Danielem Balounem, proto mu náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách

pokračování

advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[40] Tyto náklady stěžovatele spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 4 x 3 100 Kč za čtyři úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast na jednání před soudem a podání kasační stížnosti [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu], a dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 4 x 300 Kč za tyto úkony (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Náklady vynaložené stěžovatelem na jeho právní zastoupení tak činí 13 600 Kč. Celkem přísluší stěžovateli náhrada nákladů řízení ve výši 21 600 Kč. K její úhradě stanovil Nejvyšší správní soud žalovanému přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 24. února 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu